

24 Mart 2014 günü aramızdan ayrılan sevgili Elif Ertan'ın ardından,

Kendi tanımıyla, Yıldız Teknik Üniversitesi'ndeki « Daimi Danışmanı » olarak, Elif'in akademik ve diğer farklı yönlerinden söz etmek ve onu bir kez daha sevgiyle anmak istiyorum.

1998 yılında kendisini araştırma görevlisi olarak bölümümüze girdiğinde tanıdım ve o zamandan beri gelişen, çok güzel ve değerli bir dostluk bu satırları sizlerle paylaşmamın nedeni oldu.

Sevgili Elif'in Yüksek Lisans tez danışmanı olarak, eleştirileri göz ardı etmeden, hep güleryüzüyle, kısa süre içinde nasıl disiplinli bir çalışma yapabildiğine 2002 yılında başarıyla bitirdiği tezi sırasında tanık oldum. Tez, konu başlığıyla, Elif'in hep severek uğraşacağı bir alanın işaretiydi: *Türkiye'de Çizgi Roman Çevirilerinin Ekinsel Zamansal Uzamsal Açılardan İncelenmesi: Asteriks, Red Kit, Tenten...*

Bu süreçte, Rennes'de (Fransa) bir sene kalarak, Rennes II Haute Bretagne Üniversitesi'nde Profesör Daniel Gouadec'in başkanlığında, « Diller ve teknolojiler » mastır programını tamamladı. Böylece, Elif'in severek çalıştığı alanlara bir yenisi daha eklenmiş oldu. 2003 yılında İstanbul'a döndüğünde ise, bölümümüzün Teknik çeviri dersleri üzerine birlikte çalışıp yeniden yapılandırdık. Bu alan, daha sonra Marmara Üniversitesi'nde izleme jüri üyesi olduğum doktora tezinin de konusu oldu. *Uzmanlık Alanları Çevirilerinin Tarihsel Süreci, Eğitimi, Önemi ve Çeviri Uygulamalarındaki Konumu* başlıklı tezini 2013 yılında kitap olarak bastırarak bu kez de Teknik çeviri alanına değerli bir katkı kazandı. Tezdeki tarihsel süreçte Sümerlerin teknik çeviriye olan ilgileri ve deneyimleri onun araştırmacı yönünü ortaya koyuyordu.

Düzenli olarak teknik ve yazınsal metin çevirileri yapan Elif, sektördeki gelişmelerle çeviri eğitimi arasında çıkarımlar yaparak, karşılaşılan sorunlar ve çözümlerini de akademik çalışmalarına taşıdı.

Ayrıca, Elif'in kültür ve sanat alanlarındaki bilgisini, ilgisini anlamak için, YTÜ'de öğrencilere yönelik hazırladığı «Çarşamba Sineması» etkinliklerine bakmak yeterlidir. Özgür düşünce yapısıyla, müziğe olan düşkünlüğüyle, sosyal medyada oluşturduğu «Eloşka'nın Cazı» platformuyla farklı alanlardaki insanları bir araya getirerek, tam anlamıyla bir «Kültür

elçisi» görevi üstlenmişti. Bu kültür bağı birçok akademik çalışmayı da birlikte yapmamızın nedeni oldu. Ulusal (Ankara-Kırıkkale) ve uluslararası kolokiyumlara (Brest, Anvers, Brüksel, Cenevre) birlikte katıldık. Kendisi çok iyi bir yol arkadaşıydı aynı zamanda. Güvenilir bir dost, son derece keyifli ve eğlenceli bir kişilikti. Yerini, sınırını bilen, karşısındakine değer veren, son derece saygılı bir insandı. Elif’le çalışmak hem çok keyifli, hem de çok kolaydı. Olumlu sözleri ve davranışlarıyla yapılacak işler hafifler, sorunlar kolayca çözüldü. Tıpkı *Lexis Larousse Projesi*’nde olduğu gibi. Birlikte zorlu bir süreç sonrası, güzel bir çalışma yaparak sözlüğü basım aşamasına getirdik. Ocak 2014’te sözlüğün basılmış sayfalarını görmek onu da beni de çok heyecanlandırmıştı.

Bu içtenliğinin en büyük nedeni, onun çalıştığı alanla ve ortamla çok barışık olmasıydı. Elif’in çeviri eylemiyle hep sıcacık bir ilişkisi vardı. Girişimci yapısıyla bu çalışmalarını paylaşmayı da bilirdi. *Diktatörlerin Kadınları* yapıtını çevirdikten sonra, Brest dönüşü Paris’te kitabın yazarıyla bir söyleşi yapıp, ardından gazetelere röportaj ve çeşitli üniversitelerde konferanslar vermişti. O, bu çalışmalarıyla, yapmış olduğu çeviri pratiğini her yönüyle alana taşımayı başardı.

Elif, çeviri alanının gelişmesi için dernek çalışmalarına da çok önem verir ve inanırdı. Davutpaşa kampüsünden akşamüstüleri çıkıp, büyük bir enerjiyle, hiç üşenmeden şehir merkezinde toplantılara, etkinliklere katılırdı. Bu bağlamda, « Çeviri Derneği » adına Mesleki Yeterlilikler ile ilgili çalışmalara katılarak, büyük bir sevgiyle, özveriyle üzerine düşeni en iyi biçimde yaptı.

Kendisini kaybetmeden bir hafta önce de Çeviri Derneği Başkanı oldu.

24 saatin yetmediğini sık sık hatırlatan Elif, bu dopdolmuş geçen akademik ve rengarenk sosyal yaşantısının ardında, bir çok yapıt ve sevgiyle çoğalarak büyüyen ilişkiler bıraktı.

Sevgili Elif’ciğim sana, seni tanımış olmaya, üniversitemize ve bölümümüze vermiş olduğun tüm emeklere, diğer üniversiteler ve ilgili kurumlarla paylaştığın, paylaştırdığın değerlere, güzelliklere çok teşekkür ederiz.

Hep sevgiyle ve özlemlerle kalbimizde olacaksın...

Emine Bogenç Demirel
İstanbul, 15 Temmuz 2014

Çeviri yapıtları :

Küçük Pierre (A. France, Pencere Yayınları, 2002)

Morituri (Y. Khadra, E Yayınları, 2004)

Günlerin Köpüğü (B. Vian, E Yayınları, 2005)

Oryantalizm ve Hayırseverliğin İttifakı (N. Şeni, Yapı Kredi Yayınları, 2009)

Günlerin Kırıntıları (JB. Pontalis, Bağlam Yayınları, 2010)

Diktatörlerin kadınları (D. Ducret, Destek Yayınları, 2012)

Hommage à Elif Ertan qui nous a quitté le 24 mars 2014 à Istanbul,

En tant que Professeure à l'Université technique de Yıldız, je voudrais partager avec vous le parcours professionnel de Elif Ertan, ses compétences académiques ainsi que ses qualités humaines.

J'ai connu Elif en 1998, lorsqu'elle est entrée dans notre département en tant que assistante de recherche. Nous avons tissé des liens d'amitié qui se sont développés avec le temps. J'ai été sa directrice de thèse de maîtrise en traduction décernée par l'Université technique de Yıldız. Elle a travaillé avec méthode, acceptait les remarques et a défendu sa thèse brillamment en 2002. Le sujet était *Etude des traductions des bandes dessinées en Turquie d'un point de vue culturel, temporel et spatial: Astérix, Lucky Luc, Tintin*.

Pendant cette période, elle a passé une année à Rennes (France) à poursuivre ses études de DESS « Langues et techniques » à l'Université Rennes II Haute Bretagne, sous la direction de Professeur Daniel Gouadec. Ainsi, la traduction technique est devenue un de ces domaines préférés et à son retour à Istanbul en 2003, nous avons développé ensemble les cours de traduction technique dans notre département.

Elif traduisait régulièrement des textes techniques et littéraires. En tant qu'enseignante, elle était capable d'analyser les problèmes du secteur d'activité, la pédagogie de la traduction et de critiquer les programmes en apportant des suggestions aux difficultés rencontrées. Académicienne de qualité, elle était respectueuse des étudiants.

Durant la rédaction de son doctorat, *L'Histoire, l'Enseignement, l'Importance et la Place de la Traduction Spécialisée dans l'Application de l'Opération Traduisante*, en tant que son jury académique à l'Université de Marmara, j'ai pu observer son sens critique, son courage, sa volonté, sa facilité de travail. Cette thèse, publiée en 2013, a enrichi le domaine de la traduction technique. Lors de ses nombreuses recherches historiques, le chapitre concernant les préoccupations des sumériens avec la traduction technique nous a fait prendre conscience que cette réflexion reste toujours d'actualité.

Elif était une « Ambassadrice culturelle » pour son esprit d'ouverture et ses goûts de l'art. Elle a créé pour les étudiants les « Mercredis du Cinéma » et aussi passionnée de médias sociaux, elle a conçu une plateforme nommée « Jazz d'Eloşka » afin de réunir des gens de différents domaines autour de

la musique.

Dans cette perspective culturelle, nous avons fait ensemble de nombreux travaux académiques. Nous avons participé à des colloques nationaux (Ankara, Kırıkkale...) et internationaux (Brest, Bruxelles, Anvers, Genève). Elle était une compagne de voyage très agréable, une personne de confiance et avait beaucoup d'humour. Toujours souriante, c'était un réel plaisir de travailler avec elle dans des circonstances difficiles comme dans le projet de la traduction du dictionnaire *Larousse Lexis*; elle a participé intensivement à sa publication et en janvier 2014, je n'oublie pas l'émotion que nous avons éprouvée à la publication des premières pages.

Après avoir terminé la traduction *Les Femmes de dictateurs* de D. Ducret, Elif a eu un entretien à Paris avec l'auteure. Elle a fait vivre son expérience à travers des articles dans les journaux, des conférences dans différentes universités. Elle avait une communication très chaleureuse et aimait partager ses savoirs avec beaucoup de facilité. Lors des débats, elle était une médiatrice très respectueuse d'autrui.

Elif était persuadée de l'importance des échanges entre professionnels et étudiants du domaine de la traduction et participait activement aux activités. Ainsi elle a travaillé pour l'« Association de la traduction » et a fait partie du Comité de standardisation du métier de traduction. Elle n'a jamais ménagé son énergie pour assister à des réunions dans les quatre coins de la ville et ailleurs.

Une semaine avant son décès, elle a été nommée Présidente de l'Association de la traduction.

Regrettant souvent de ne pas avoir eu assez de temps, Elif a rempli sa vie tant sur le plan professionnel que sur le plan des relations humaines.

Merci chère Elif pour ta présence, le travail accompli au sein de notre établissement, les liens que tu as tissés à travers les différentes universités, les différents acteurs du champ de la traduction et bien d'autres encore...

Elif restera à jamais gravée dans notre mémoire...

Emine Bogenç Demirel
İstanbul, le 15 juillet 2014

Ses œuvres traduites:

Petit Pierre de A. France (Küçük Pierre, Pencere Yayınları, 2002)

Morituri de Y. Khadra (Morituri, E Yayınları, 2004)

L'Ecume des Jours de B. Vian (Günlerin Köpüğü, E Yayınları, 2005)

Les Inventeurs de la philanthropie juive de N. Şeni (Oryantalizm ve Hayırseverliğin İttifakı, YKY, 2009)

En marge de jours de JB. Pontalis (Günlerin Kırıntıları, Bağlam Yayınları, 2010)

Femmes de dictateurs de D. Ducret (Diktatörlerin kadınları, Destek Yayınları, 2012)